

Devler ligi için ortak akıl vizyonu ve sinerji

Bilecik notları

Hatice AYDOĞAN
ÖZSÖKMEN

hatice.aydogan@dunya.com

Bir önceki yazımda, **Sanayinin** Liderleri Programı sonuçlarına göre bir bölge değerlendirmesi yaptım. Bu kez **İSO Türkiye**'nin en büyük ilk 500 **sanayi** kuruluşu ve TİM Türkiye'nin İlk 1000 İhracatçısı 2021 araştırmasına göre bölgenin performansına bakalım. Türkiye'nin devler ligine bu yıl Afyon'dan katılan firma yok. Geçen yıl ilin en köklü firmalarında Oruçoğlu Yağ **Sanayi**, ilk 500'e 380'inci, 2019'da ise 429'uncu sıradan girmişti. Türkiye'nin en eski fabrikalarından biri olan aynı zamanda bitkisel sıvı yağ üretiminde sektöre öncülük eden Oruçoğlu Yağ, 2009-2021 arasındaki 12 yıllık sürede devler liginde Afyon'u 2 kez temsil eden tek firma.

Kütahya ise 2021'in ilk 500 listesinde 2 firma ile yer alıyor. Ankara merkezli Çelikler Holding'e ait Çelikler Seyitömer Elektrik Üretim AŞ, 259'uncu sıradan listeye giren ilk firma. 363'üncü sıradan listeye giren ikinci firma ise İstanbul merkezli Nursan Kablo. Bilecik, 2 firma ile en büyükler listesinde yer aldı. İstanbul merkezli Yıldızlar Holding bünyesindeki Söğütsen Seramik 355'inci, yine İstanbul merkezli Ciner Grubu'na bağlı Park Cam **Sanayi**, 495'inci sıradan listeye girdi.

Gelelim TİM'in ihracat şampiyonları ligine. İlk 1000'e Afyon'dan giren firma yok. Kütahya'dan ise birinin merkezi Kütahya olan 5 firma listeye dahil oluyor. 282'nci ve 542'nci fir-

malar araştırmaya katılmadığı için isimleri bilinmiyor. İstanbul merkezli Nursan Kablo 766'ncı, Kocaeli merkezli Vig Metal **Sanayi** 329'uncu sırada yer alırken Kütahya merkezli tek **sanayi** kuruluşu Heriş Seramik ve Turizm AŞ 865'inci sırada ihracat şampiyonaları listesinde ili temsil ediyor. Heriş, Güral Porselen, Güral Vit, Güral Seramik ve Güral Premier Otelleri markaları ve Kütahya'daki dev yatırımlarıyla Türkiye'nin ve dünyanın lider porselen firmalarından biri. 2019 ve 2020'de ÇCSİB'nin sofa ve mutfak eşyaları kategorisinin ihracat şampiyonu. TİM'in devler listesine Bilecik, 2 firma ile ismini yazdırdı. Biri Bilecik merkezli İstikamet Döküm AŞ. Firma 947'nci sıradan listeye girerken, 839'uncu sırada yer alan firmanın ismi araştırmaya katılmadığı için bilinmiyor. Firmaların sektörel performanslarına bakacak olursak, bir önceki yıl rakamlara göre ilk 1000'de en hızlı yükselen 20 listesinde 10'uncu sıradan VİG METAL var. Firma 2020 yılına göre 434 basamak atlayarak 793'üncü sıradan 359'uncu sıraya çıkıyor. Firma, demir ve demir dışı metaller ihracatçıları sıralamasına da 16'ıncı sıradan giriyor. İstikamet Döküm ise bu listenin 48'inci sırasında. Heriş, Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri sektörü ihracat şampiyonları listesinde 26'nci sırada. Nursan Kablo ise elektrik ve elektronik ihracatçıları

listesine 59'uncu sıradan katılıyor. TİM'in ilk 1000 ihracatçı listesinde, Ege Bölgesi'nden 159 firma yer alıyor. 2021 yılında 28 milyar doları aşan bir ihracat performansı ortaya koyan Ege Bölgesi'nde, Kütahya'nın ihracat şampiyonu araştırmaya katılmayan bir firma olurken, ikinci firma Vig Metal, 70 milyon dolarlık performansı ile göz dolduruyor. Üçüncü ismi açıklanmayan firma, 4'üncü Nursan Kablo ve 5'inci Heriş. İlk 1000'e Kütahya ve Bilecik'ten giren firmalar, sektör birinciliği, vergi öncesi kar, yurtiçi satış, dolar bazında en yüksek artış kategorilerinde ilk 20 ihracatçı listesinde yer almıyor. Bölgeden Türkiye'nin devler ligine adını **İSO 500** ve TİM 1000'den yazdıran tek firma ise Kütahya'dan Nursan Kablo.

Sonuç itibarıyla, bölgemizdeki illerin devler ligindeki bugünkü yeri, **sanayi** ve ihracat potansiyelini yansıtmıyorsa da, listede yer alan firmaların buldukları illerde yarattığı sinerjinin orta vadede etkili, yol gösterici ve ilham verici olacağını düşünüyorum. Bu arada dönemin yarattığı riskler ve finansal zorlukları da göz ardı etmemek gerekiyor. Şartlar normale döndüğünde mermer, seramik, cam, porselen, gıda, kimya ve diğer lokomotif ve potansiyel sektörleri ile Türkiye'nin üretim ve ihracat performansına katkı sağlayan bölge firmalarımızın devler ligi için yarışa katılacaklarına inanıyorum.